

Міністерство освіти і науки України
Сумський державний університет

ПЕРЕКЛАДАЦЬКІ ІННОВАЦІЇ

МАТЕРІАЛИ VIII ВСЕУКРАЇНСЬКОЇ СТУДЕНТСЬКОЇ НАУКОВО-ПРАКТИЧНОЇ КОНФЕРЕНЦІЇ

(Суми, 15–16 березня 2018 року)

Суми
Сумський державний університет
2018

https://essuir.sumdu.edu.ua/bitstream/123456789/44524/1/medvid_teleskop_iiia.pdf/

3. Staycations. [Electronic resource] / 2017.– Access mode: co.uk/world-service/learningenglish/general/sixminute/2009/04/090416_6min_staycation_page.shtml/

ОФІЦІЙНО-ДІЛОВА VERSUS РОЗМОВНА ЛЕКСИКА В ПОЛІТИЧНИХ НОВИНАХ НА МАТЕРІАЛІ ПОЛІТИЧНОГО ДИСКУРСУ

Богомаз М. І.

(Сумський державний університет)

Науковий керівник – викладач Приходько Н. А.

На сьогоднішній день політичний дискурс прийнято розглядати як вербальну комунікацію в певному соціально-психологічному контексті, в якій відправник і одержувач наділяються певними соціальними ролями згідно їх участі в політичному житті, яке і є предметом комунікації.

Призначення політичного дискурсу – не просто описати, а переконати, збудивши в адресаті намір, дати ґрунт для переконання і спонукати до дії [1, с. 375].

Політичний дискурс містить у собі спрямування щодо питання влади. Адже політика є цілеспрямованою діяльністю у сфері взаємовідносин між різними суб'єктами суспільного життя, яке безпосередньо пов'язане з боротьбою за здобуття та утримання влади. Політичний дискурс служить інструментом боротьби за владу конфліктуючих сил та інтересів. Всі комунікативні стратегії переконання в рамках політичного дискурсу слугують одній меті - боротьбі за владу. Спрямування свідомості на боротьбу за владу - це специфічна характеристика політичного дискурсу. Боротьба і перемога складають основний зміст спілкування.

Розглядати дискурс як текст є не виправданим і обмеженим, адже дискурс - це екстралінгвістичне поняття, що детермінується багатьма чинниками, нехтування якими призведе до хибних результатів. Дискурс не можна обмежувати рамками конкретного мовного виразу.

Лексика політичних текстів характеризується великою кількістю спеціальних слів і термінів (юридичних, дипломатичних, військових,

економічних, спортивних та ін.). Прагнення стислості зумовлює використання абревіатур, складноскорочених найменувань державних органів і об'єднань держав, а також установ, організацій, товариств, партій тощо (UN, EU, IDF, OLP) [2, с. 212].

Можна виділити основні характеристики офіційно-ділового стилю:

- 1) складні речення;
- 2) непряма мова;
- 3) пасивні конструкції;
- 4) обмежене використання фразових дієслів;
- 5) слова латинського або грецького походження.

Недоречність експресивного забарвлення офіційної промови унеможливує вживання вигуків, модальних слів і ряду часток. Висловлювання, як правило, довші і складніші.

Вибір виразів, здійснюваний адресантом впливає на розуміння інформації адресатом. Навіть якщо відправник інформації бажає висловитися «об'єктивно», все одно його вибір певних слів структурує й обумовлює уявлення, яке отримує слухач, тобто висловитися «нейтрально» неможливо.

Незалежно від того, чи є наслідок висловлювання навмисним, мовець здійснює соціальний вплив. А в політичній сфері результат використання мови, зокрема за допомогою засобів масової інформації, надзвичайно вагомий.

Лексика розмовного стилю не дуже часто використовується у політичному дискурсі. Тим не менш, іноді політики, журналісти, ведучі телеканалів вживають розмовні слова задля більшого впливу на аудиторію та емоційного зближення з громадянами.

Отже, стиль мови тексту політичного дискурсу обирається адресантом задля досягнення конкретного впливу на адресата. Саме тому в окремих випадках мовної ситуації можуть використовуватися мовні засоби, характерні як для офіційно-ділового, так і для розмовного стилів.

1. Демьянков В. З. Интерпретация политического дискурса в СМИ / В. З. Демьянков // Язык средств массовой информации; [учебное пособие для вузов, под ред. М. Н. Володиной]. – М. : Академический Проект. Альма Матер, 2008. – С. 374–393.
2. Feldman O. Politically Speaking : a Worldwide Examination of Language Used in the Public Sphere / Ofer Feldman, Christ'l De

Landtsheer. – Westport, Connecticut, L. : Praeger Publishers, 1998. – 212 р.

ЛІНГВОПРАГМАТИЧНІ ОСОБЛИВОСТІ ГРИ СЛІВ У СУЧАСНОМУ АНГЛОМОВНОМУ МОЛОДІЖНОМУ ДИСКУРСІ

Булгакова А. О.

(Сумський державний університет)

Науковий керівник – канд. філол. наук, доцент Ємельянова О. В.

Сучасний дискурс посідає провідне місце у лінгвістичній науці, зокрема у лінгвопрагматиці. Мовці завжди маніпулюють поверхневими структурами, словами, фразами, прагматичною інформацією з контексту, а також соціальними і культурними даними.

Одним із різновидів дискурсу, що представляє значний інтерес для сучасної лінгвістики, є молодіжний дискурс, що уособлює соціально-обумовлену організацію системи отримання, сприйняття, диференціації інформації, обміну нею, а також реалізації комунікативної взаємодії індивідів, як членів певної соціальної групи у віці від 16 до 29 років [2, с. 72].

Серед найбільш цікавих проявів молодіжної субкультури з точки зору лінгвістики є тексти, що уособлюють цінності і уподобання великої групи молоді. Молодь часто вдається до такого мовного феномену як гра слів, що є водночас і стилістичний прийом і мовним засібом створення комічного ефекту.

Термін «мовна гра» ввів австрійський філософ Людвиг Вітгенштейн, зазначивши, що комуніканти далеко не завжди спілкуються за допомогою розповідних речень, а часто застосовують накази, прохання, висловлюють власні думки та сподівання, жартують, що, на його думку, і є прикладами використання гри слів. Л. Вітгенштейном розуміє гру слів як особливу діяльність носіїв мови, яка має на меті створення змістів, що демонструють зв'язок мови з законами природи та логіки [1].

Гра слів може бути визначена як двоплановий процес, який проявляє себе у свідомому порушенні норм мови за умови повного розуміння законів використання певної мовної одиниці. Сутність гри слів актуалізується у взаємодії цих планів. Особливий акцент